

2021/2179(INI)

25.4.2022

AVIZ

al Comisiei pentru dezvoltare regională

destinat Comisiei pentru ocuparea forței de muncă și afaceri sociale

referitor la Planul de acțiune al UE pentru economia socială
(2021/2179(INI))

Raportor pentru aviz: Niyazi Kizilyürek

PA_NonLeg

SUGESTII

Comisia pentru dezvoltare regională recomandă Comisiei pentru ocuparea forței de muncă și afaceri sociale, care este comisie competentă, includerea următoarelor sugestii în propunerea de rezoluție ce urmează a fi adoptată:

1. subliniază importanța vitală a celor aproximativ 2,8 milioane de întreprinderi sociale și bazate pe solidaritate din UE, care angajează peste 13,6 milioane de persoane; subliniază contribuția lor la coeziune, la asistența socială, la crearea de locuri de muncă de calitate, la economia circulară, la combaterea sărăciei și a inegalității, la redresarea economică, la măsurile adaptate pentru copii și persoanele în vârstă, la îmbătrânirea activă, la integrarea persoanelor defavorizate, în special a persoanelor cu dizabilități, la incluziunea migranților și a refugiaților în societate, la egalitatea de gen, la îmbunătățirea sănătății și a mediului, la biodiversitate și la combaterea schimbărilor climatice; constată faptul că contribuția capitală a economiei sociale la creșterea ratei de ocupare a forței de muncă și la reducerea numărului de persoane expuse riscului de sărăcie și de excluziune socială ar trebui să ajute la punerea în aplicare a principiilor Pilonului european al drepturilor sociale și la realizarea obiectivelor sale principale pentru 2030;
2. accentuează că în timpul pandemiei de COVID-19 economia de proximitate și economia socială s-au numărat printre ecosistemele sectoriale cele mai afectate; observă că, de la început, multe entități din economia socială se află în prima linie de combatere a crizei, inclusiv producând măști, sprijinind educația digitală online, ajutând persoanele aflate în dificultate și acordând asistență de proximitate în comunitățile locale; evidențiază rolul autorităților locale și regionale în promovarea economiei sociale și în reducerea disparităților sociale și economice pentru satisfacerea nevoilor comunității, mai ales în urma impactului negativ al Covid-19 asupra întreprinderilor și a întregii societăți; subliniază că multe întreprinderi mici și mijlocii locale au asigurat servicii esențiale în regiunile în care autoritățile publice nu dispuneau de o infrastructură de asistență socială care să funcționeze în mod optim; evidențiază că dezvoltarea economiei sociale trebuie să valorifice întregul potențial al întreprinderilor și organizațiilor din economia socială pentru a asigura o redresare economică puternică, a sprijini antreprenoriatul și a crea locuri de muncă de înaltă calitate în toate regiunile UE; invită Comisia să inițieze un studiu privind impactul COVID-19 asupra sectorului economiei sociale, pentru a îmbunătăți reziliența și capacitatea de reacție a acestuia, în special în cazul apariției unor crize asemănătoare în viitor;
3. salută planul de acțiune european pentru economia socială; sprijină propunerea sa privind adoptarea de către Consiliu a unei recomandări specifice în 2023, cu obiectivul principal de a adapta mai bine cadrele politice și juridice la nevoile entităților din economia socială; consideră că eforturile economiei sociale ar trebui să fie alinate la sprijinul continuu pentru tranziția verde și cea digitală; subliniază că economia circulară trebuie inclusă în acest cadru și sprijină propunerile care vizează îmbunătățirea condițiilor-cadru sociale, în special în ceea ce privește aspectele fiscale, achizițiile publice, ajutoarele de stat, accesul la programele UE și finanțarea publică, în special fondurile din bugetul UE alocate politicii de coeziune;

4. ia act, în special, de rolul determinant al fondurilor din cadrul politicii de coeziune, inclusiv al Fondului social european Plus (FSE+), al Fondului european de dezvoltare regională și al Fondului de coeziune (FEDR-FC), în finanțarea proiectelor din domeniul economiei sociale; reamintește obiectivele specifice ale FSE+ privind îmbunătățirea accesului la locuri de muncă pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, inclusiv prin promovarea activităților independente și a economiei sociale; ia act, de asemenea, de obiectivul specific OP 4 al FEDR-FC de a sprijini o Europă mai socială și mai incluzivă prin creșterea eficacității și a caracterului incluziv al piețelor forței de muncă și prin îmbunătățirea accesului la locuri de muncă de calitate prin dezvoltarea infrastructurii sociale și promovarea economiei sociale;
5. accentuează că este esențial să se asigure o legătură puternică între economia socială și procesul de reintegrare socială și profesională pe piața muncii a persoanelor vulnerabile; consideră, în acest context, că ar trebui sprijinită și înlesnită crearea de noi locuri de muncă în întreprinderile sociale, în special pentru persoanele cele mai defavorizate de pe piața forței de muncă; consideră, de asemenea, că reintegrarea socială nu ar trebui să se limiteze la măsurile de pe piața forței de muncă legate de ocuparea forței de muncă, ci ar trebui să acopere și activitățile care depășesc sfera activării pieței muncii;
6. evidențiază că, pe lângă crearea de noi entități în economia socială, este necesar și să se asigure condițiile necesare pentru dezvoltarea și profesionalizarea în continuare a celor existente; consideră că este important, în acest context, să se depună eforturi pentru ca entitățile să fie implicate economic într-o măsură mai mare – adică să se creeze instrumente care să încurajeze activitatea economică a entităților active mai ales în sfera socială; consideră că această abordare va face ca aceste entități să fie mai viabile și le va spori șansele de a funcționa fără probleme după ce nu se mai bazează pe programele de finanțare publică;
7. consideră că planul de acțiune ar trebui să vizeze consolidarea drepturilor tuturor lucrătorilor din economia socială, asigurarea libertății de asociere și a dreptului la negocieri colective și ar trebui să garanteze toate drepturile lucrătorilor, condiții decente de muncă, salarii echitabile și incluziunea socială a persoanelor vulnerabile, toate acestea fiind recunoscute în Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene; reamintește, de asemenea, importanța serviciilor publice în sprijinirea economiei sociale și faptul că statele membre și UE trebuie să investească în administrațiile și serviciile lor publice;
8. accentuează că dezvoltarea economiei sociale în domeniul serviciilor sociale este extrem de importantă; consideră că acțiunile în acest domeniu ar trebui să se desfășoare pe două căi paralele: prin dezvoltarea capacității actorilor din economia socială de a asigura aceste servicii și prin dezvoltarea pieței cu ajutorul unor instrumente care să permită autorităților locale și regionale să coopereze cu acești actori și să le încurajeze să facă acest lucru; consideră în acest context că este deosebit de importantă și includerea unor clauze sociale în contractele de achiziții publice încheiate de aceste entități;
9. consideră că este necesar să se prevadă un sistem separat de sprijin specific pentru economia socială, care să țină seama de caracteristicile specifice ale sectorului, deoarece practica obișnuită este de a include economia socială doar în sistemele axate pe modele

de afaceri tradiționale, ceea ce duce, prin urmare, la marginalizarea acestui sector și, în cele din urmă, se dovedește a fi inefficient;

10. accentuează că este important să se asigure o varietate de modalități de sprijin financiar, inclusiv instrumente rambursabile și nerambursabile; evidențiază că această flexibilitate în raport cu instrumentele disponibile răspunde nevoilor specifice ale entităților, care pot varia semnificativ, și le permite astfel acestora să se dezvolte mai eficient;
11. accentuează importanța economiei sociale pentru dezvoltarea rurală și pentru regiunile afectate de handicapuri naturale sau demografice puternice și permanente, cum ar fi insulele, regiunile ultraperiferice, transfrontaliere și montane, acționând ca un catalizator pentru dezvoltarea resurselor locale și pentru combaterea depopulării, ținând seama totodată de importanța acestor actori în dezvoltarea economiei sociale în zonele rurale și îndepărtate și de legăturile lor cu zonele urbane și periurbane, pentru a crea, prin intermediul finanțării, o mai mare coeziune socială la nivel local și regional; salută măsurile prezentate în comunicarea Comisiei intitulată „O viziune pe termen lung pentru zonele rurale ale UE”¹ și reiterează că este nevoie să se răspundă provocărilor și oportunităților prin promovarea inovării în economia socială și în întreprinderile sociale și printr-o contribuție la punerea în comun a resurselor antreprenoriale în zonele rurale și îndepărtate, pentru a sprijini actorii din economia socială în ceea ce privește inovarea, crearea de locuri de muncă de calitate și incluziunea socială;
12. salută faptul că multe autorități locale și regionale au deja strategii și planuri de acțiune ambițioase pentru promovarea economiei sociale; recunoaște că este nevoie să se consolideze capacitățile la nivel local și regional și să se răspundă nevoilor specifice ale organizațiilor transfrontaliere din economia socială, îndeosebi în zonele rurale, insulare și periferice; invită statele membre să încurajeze dezvoltarea în toate regiunile a unor strategii regionale pentru economia socială și să aloce resurse financiare în funcție de prioritățile stabilite la nivel local; îndeamnă Comisia să publice o trecere în revistă a diverselor forme juridice ale economiei sociale în diferitele state membre, pe care autoritățile locale și regionale să le poată urma atunci când își pregătesc strategiile;
13. invită Comisia să încurajeze și să promoveze cursuri de învățare pe tot parcursul vieții pentru cei care lucrează în economia socială și în cea solidară, inclusiv prin accentuarea rolului important pe care îl poate juca economia socială în tranziția digitală, în special prin promovarea culturii digitale; invită, în acest context, statele membre să promoveze proiecte și să ofere un sprijin sporit zonelor rurale și îndepărtate; evidențiază importanța promovării educației și formării în domeniul antreprenoriatului pentru diferitele forme ale economiei sociale, la toate nivelurile învățământului, ca factor esențial al dezvoltării economice și sociale în Europa;
14. accentuează că economia socială este o modalitate de a găsi soluții pentru dificultățile din mediul urban, inclusiv pentru riscul de discriminare, sărăcie, inegalitate și excluziune socială, printr-o abordare ascendentă; solicită ca nevoile în materie de finanțare să fie dirijate la nivel local, inclusiv în zonele urbane;
15. reamintește că diferența de remunerare dintre femei și bărbați în UE se ridică la 14,1%, iar aproximativ 24% din aceasta este legată de prezența disproporționat de mare a

¹ COM(2021)0345.

femeilor în sectoarele cu salarii relativ mici, cum ar fi îngrijirea, sănătatea și educația; atrage atenția asupra impactului pe care îl au activitățile de îngrijire neremunerate asupra diferenței de remunerare dintre femei și bărbați; constată că, deși femeile își asumă adesea atât responsabilități profesionale, cât și responsabilități de îngrijire, 80% din totalul serviciilor de îngrijire existente în UE sunt asigurate de îngrijitori informali (neremunerați), dintre care 75% sunt femei; consideră că, în condițiile în care sunt disponibile fonduri acordate de UE, organizațiile din economia socială pot juca un rol principal în realizarea egalității de gen; solicită Comisiei să stabilească un rol clar pentru economia socială în viitoarea strategie europeană în domeniul îngrijirii;

16. consideră că planul de acțiune ar trebui să fie însoțit de instrumente de evaluare a impactului; invită, prin urmare, Comisia să își consolideze mecanismele de monitorizare și sprijinire a politicilor din domeniul economiei sociale, inclusiv colectarea de date statistice defalcate pe sexe; invită Comisia să se asigure că egalitatea de gen este integrată în acest plan de acțiune și că se acordă o atenție deosebită promovării și sprijinirii organizațiilor din economia socială dirijate de femei, printr-un acces la finanțare echitabil și incluziv; constată că statele membre trebuie să stabilească ținte și obiective și să organizeze un proces de consultare cu actorii vizați din economia socială și cu autoritățile locale și regionale, în conformitate cu principiul parteneriatului; accentuează importanța principiilor participative și democratice ale economiei sociale și invită Comisia și statele membre să întărească principiile participative în programele de sprijin și posibilitățile de finanțare pentru economia socială;
17. invită Comisia să sensibilizeze cetățenii cu privire la planul de acțiune pentru economia socială prin campanii și ședințe de informare; recomandă Comisiei să aleagă în fiecare an o capitală europeană a economiei sociale, în cadrul unui proces cuprinzător și transparent care să implice instituțiile europene responsabile, în special Parlamentul European, Comitetul Regiunilor și Comitetul Economic și Social European;
18. salută intenția Comisiei de a lansa un nou portal unic al UE pentru economia socială; îndeamnă Comisia să lanseze în paralel o cerere de propuneri pentru crearea de puncte de contact europene pentru economia socială, care să înlesnească accesul întreprinderilor sociale la finanțarea acordată de UE, să promoveze importanța consolidării capacităților și a cooperării interregionale și să îmbunătățească vizibilitatea proiectelor sprijinite în cadrul Fondului de coeziune;
19. atrage atenția asupra faptului că Regulamentul general de exceptare pe categorii de ajutoare² trebuie îmbunătățit astfel încât să crească pragul de minimis și să simplifice normele în ceea ce privește ajutoarele pentru întreprinderile sociale, accesul la finanțare, formarea profesională și dezvoltarea capacităților; susține o revizuire efectivă a procesului de achiziții publice, cu includerea unor condiționalități sociale și de mediu; este convins că, pentru a reduce deficitul actual de finanțare, trebuie îmbunătățit accesul la oportunități de ordin privat și public și invită Comisia să promoveze în continuare în rândul autorităților publice europene achizițiile publice ecologice și responsabile social, ca un instrument esențial pentru îmbunătățirea transparenței în domeniul achizițiilor publice, pentru combaterea corupției, promovarea concurenței și a participării la achizițiile publice a întreprinderilor sociale de diferite dimensiuni și pentru promovarea

² JO L 187, 26.6.2014, p. 1.

practicilor comerciale responsabile social; subliniază, de asemenea, că acest proces de achiziții publice va juca un rol important în punerea în aplicare a planurilor naționale de redresare și reziliență; îndeamnă statele membre să utilizeze mai insistent clauzele sociale în procedurile lor de achiziții; evidențiază necesitatea de a se garanta faptul că achizițiile publice nu sunt atribuite exclusiv pe baza prețului, inclusiv prin punerea corectă în aplicare a Directivei 2014/24/UE³ privind achizițiile publice și a Directivei 2014/25/UE⁴ privind achizițiile efectuate de entitățile care își desfășoară activitatea în sectoarele apei, energiei, transporturilor și serviciilor poștale; salută obiectivele planului de acțiune de a consolida eforturile Comisiei de sensibilizare cu privire la această chestiune, de promovare a schimbului de bune practici și de formare atât a funcționarilor responsabili cu achizițiile publice, cât și a entităților din economia socială cu privire la modul de utilizare a procedurilor de achiziții publice și a procedurilor de atribuire a concesiunilor pentru atingerea obiectivelor de politică socială;

20. recomandă extinderea anvergurii Rețelei europene a regiunilor pentru economia socială, astfel încât să fie create noi parteneriate regionale și locale, în special pentru a stimula tranziția digitală și tranziția ecologică în teritorii.

³ JO L 94, 28.3.2014, p. 65.

⁴ JO L 94, 28.3.2014, p. 243.

INFORMAȚII PRIVIND ADOPTAREA ÎN COMISIA SESIZATĂ PENTRU AVIZ

Data adoptării	21.4.2022
Rezultatul votului final	+ : 36 - : 4 0 : 0
Membri titulari prezenți la votul final	Matteo Adinolfi, François Alfonsi, Pascal Arimont, Adrian-Dragoș Benea, Isabel Benjumea Benjumea, Tom Berendsen, Erik Bergkvist, Stéphane Bijoux, Rosanna Conte, Rosa D'Amato, Christian Doleschal, Raffaele Fitto, Chiara Gemma, Mircea-Gheorghe Hava, Krzysztof Hetman, Ondřej Knotek, Elżbieta Kruk, Joachim Kuhs, Nora Mebarek, Martina Michels, Alin Mituța, Dan-Ștefan Motreanu, Andželika Anna Możdżanowska, Niklas Nienaaß, Andrey Novakov, Younous Omarjee, Alessandro Panza, Tsvetelina Penkova, Caroline Roose, André Rougé, Susana Solís Pérez, Irène Tolleret, Valdemar Tomaševski
Membri supleanți prezenți la votul final	Álvaro Amaro, Josianne Cutajar, Mónica Silvana González, Stelios Kypouropoulos, Jan Olbrycht, Bronis Ropé, Yana Toom

VOT FINAL PRIN APEL NOMINAL ÎN COMISIA SESIZATĂ PENTRU AVIZ

36	+
ECR	Raffaele Fitto, Elżbieta Kruk, Andżelika Anna Mozdżanowska, Valdemar Tomaševski
ID	André Rougé
NI	Chiara Gemma
PPE	Álvaro Amaro, Pascal Arimont, Isabel Benjumea Benjumea, Tom Berendsen, Christian Doleschal, Mircea-Gheorghe Hava, Krzysztof Hetman, Stelios Kypouropoulos, Dan-Ştefan Motreanu, Andrey Novakov, Jan Olbrycht
Renew	Stéphane Bijoux, Ondřej Knotek, Alin Mituţa, Susana Solís Pérez, Irène Tolleret, Yana Toom
S&D	Adrian-Dragoş Benea, Erik Bergkvist, Josianne Cutajar, Mónica Silvana González, Nora Mebarek, Tsvetelina Penkova
The Left	Martina Michels, Younous Omarjee
Verts/ALE	François Alfonsi, Rosa D'Amato, Niklas Nienaa, Caroline Roose, Bronis Ropé

4	-
ID	Matteo Adinolfi, Rosanna Conte, Joachim Kuhs, Alessandro Panza

0	0

Legenda simbolurilor utilizate:

- + : pentru
- : împotriva
- 0 : abţineri